

Οι βραχονησίδες του Αιγαίου αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία της φυσικής κληρονομιάς της Ελλάδας. Αποτελούν μικρά σε έκταση, αλλά τεράστιας σημασίας «πειράματα της φύσης» και φιλοξενούν μοναδικές βιοκοινότητες οργανισμών που δεν απαντώνται αλλού. Εξ ου και έχει καταγραφεί σημαντικός αριθμός ενδημικών σε αυτές και μόνο ειδών από διάφορες ομάδες ζώων και φυτών (για γενικά στοιχεία βλ. Triantis & Mylonas, 2009; Sfenthourakis & Triantis, 2017).

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα χερσαία σαλιγκάρια. Αναφέρομαστε ενδεικτικά και μόνο σε είδη που, όχι μόνο είναι ενδημικά του Αιγαίου ή ακόμη και μιας μόνο νησίδας, αλλά ταυτόχρονα απειλούνται με εξαφάνιση. Τα είδη αυτά έχουν αξιολογηθεί από την International Union for Conservation of Nature (IUCN) και έχουν δημοσιευθεί στον Παγκόσμιο Ερυθρό Κατάλογο (<https://www.iucnredlist.org/>).

Helix godetiana. Παρουσία στην Οφιδούσα και Κουνούπους. **Κινδυνεύουν** (Endangered). <https://www.iucnredlist.org/species/9844/13020810>. Το είδος εμφανίζει μειούμενο πληθυσμό σε όλο το Αιγαίο και έχει ήδη εξαφανιστεί από σειρά νησιών.

Zonites nautarum. **Ενδημικό** της Μεγάλης Ζαφοράς (Μεγάλο Σοφράνο). **Κρισίμως Κινδυνεύουν**. <https://www.iucnredlist.org/species/171766/85580510>. Οποιαδήποτε διαταραχή του ενδιαίτηματος του είδους μπορεί να οδηγήσει στην εξαφάνιση του. Ένας σημαντικός αριθμός των ειδών του γένους *Zonites* απειλούνται με εξαφάνιση σε όλο το Αιγαίο και ήδη δυο είδη θεωρούνται εξαφανισμένα, π.χ. *Zonites siphnicus*.

Zonites pergranulatus. Ενδημικό του Αιγαίου με παρουσία στην Κίναρο. **Τρωτό (VU)**. <https://www.iucnredlist.org/species/170844/85576776>

Albinaria fuchskaeufeli. Ενδημικό στην Κίναρο. **Τρωτό (VU)**. <https://www.iucnredlist.org/species/171680/85580214>

Τα παραπάνω είδη αποτελούν μικρό μόνο υποσύνολο των ενδημικών και απειλούμενων οργανισμών των νησίδων της προτεινόμενης επένδυσης, καθώς πολλά ακόμα περιλαμβάνονται σε εθνικούς καταλόγους απειλούμενων ειδών (Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας, Βιβλίο Ερυθρών Δεδομένων των Σπάνιων και Απειλούμενων Φυτών της Ελλάδας) . Απαιτείται αναλυτική καταγραφή του συνόλου τόσο των ασπόνδυλων οργανισμών όσο και των άλλων βιοτικών στοιχείων των νησίδων αυτών και ουσιαστική, σε βάθος μελέτη της επίπτωσης της προτεινόμενης επένδυσης σε αυτούς. Είναι βέβαιο ότι η διατύπωση στη σελίδα 9-74, «Όσον αφορά στα ασπόνδυλα είδη, η περιοχή μελέτης συμπεριλαμβανομένων και των ΠΕΠ του προτεινόμενου έργου δεν αποτελούν αποκλειστικό βίοτοπο ειδών ασπόνδυλων που αναμένεται να απαντώνται στις περιοχές αυτές», είναι εσφαλμένη.

Οι υπογράφωντες είμαστε επιστήμονες που μελετούμε για πολλά χρόνια το φυσικό περιβάλλον των βραχονησίδων, γνωρίζουμε πολύ καλά τη σημασία και την αξία του και εργασθήκαμε ώστε πλήθος αυτών να ενταχθούν και στο Δίκτυο Φύση 2000, προσβλέποντας στην αποτελεσματικότερη προστασία τους. Παρεμβάσεις, όπως αυτές των προτεινόμενων έργων, αλλοιώνουν ανεπίστρεπτα το ιδιαίτερο και ευάλωτο αυτό περιβάλλον, θέτοντας σε κίνδυνο και πλήθος μοναδικών ειδών. Ζητούμε να αναθεωρηθούν άμεσα τα υφιστάμενα σχέδια και να γίνει επιστημονικά τεκμηριωμένη μελέτη που θα λαμβάνει υπόψη όλες τις συνιστώσες της βιοποικιλότητας, υποχρέωση που προκύπτει εξάλλου και από της Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλότητα (εφαρμοστικός νόμος 2204/1994).

Κώστας Τριάντης, Αν. Καθηγητής Βιοποικιλότητας Οικοσυστημάτων, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Σπύρος Σφενδουράκης, Καθηγητής Οικολογίας και Βιοποικιλότητας, Παν/μιο Κύπρου